

הרב עובדיה יוסף נולד בבגדד בשנת 1920 ועלה לארץ ישראל בגיל 4. למד בישיבות בירושלים והוסמך לרבנות. בשנת 1947 שימש כרב ואב"בית־הדין באלכסנדריה. בשנת 1950 חזר לארץ ישראל. בשנת 1973 נבחר למשרת הרב הראשי הספרדי של ישראל (הראשון לציון) וב־1984 היה למנהיגה הרוחני של התנועה הפוליטית ש"ס. הרב עובדיה יוסף נחשב יחיד בדורו בבקיאותו בספרי ההלכה. הודות לזיכרונו יוצא הדופן, הוא מסוגל לסקור את כל הנכתב על כל נושא נתון בתנ"ך, בתלמוד ובפוסקים, ולכן ניתן למצוא בתשובותיו, בכל נושא, מיצוי וסיכום של רוב החומר הרלוונטי הקיים.

תרומת איבר מאדם בעודו בחיים לצורך פיקוח נפש

הרב עובדיה יוסף

שאלה: חולה כליות באופן רציני עד שנשקפת סכנה לחייו, האם רשאי חבר או קרוב משפחה לתרום לו כליה אחת מכליותיו כדי להציל חיי חברו, או מכיוון שאפשר שיש בזה קצת סכנה לתורם, אין לו להכניס עצמו בספק סכנה אפילו על מנת להציל את חברו מוודאי סכנה?

תשובת הרב:

"... שיעקר להלכה שמותר וגם מצווה לתרום אחת מכליותיו להצלת חייו של אדם מישראל השרוי בסכנה במחלת הכליות. וראויה מצווה זו להגן על התורם אלף המגן. ומכל מקום, בוודאי שיש לעשות זאת רק על ידי רופאים מומחים, ו"שומר מצווה לא ידע דבר רע". והשי"ת (והשם יתברך) ישלח דברו וירפא לכל חולי עמו ישראל, כאמור: "שלום שלום לרחוק ולקרוב, אמר ה' ורפאתיו". (הרב עובדיה יוסף, שו"ת יחוה דעת, חלק ג' סימן פ"ד)

- כיצד מגדיר הרב עובדיה יוסף תרומת כליה מאדם בעודו חי?
- הרב עובדיה יוסף מביא בתשובתו דברי הרגעה המיועדים לאלה החוששים לתרום כליה; הדגישו אותם בצבע.

נסו למיין את הנושאים ההלכתיים המופיעים במאמרו של הרב פרופסור אברהם שטיינברג, ואת התשובות עליהם:

התשובה המוצגת במאמר	הקשר של הנושא לתרומת איברים	הנושא ההלכתי	
			סוגיות הלכתיות בתרומת איברים מתורם חי
			תמורה כספית עבור תרומת איברים

גזרו ושבצו בטבלה למעלה

כיוון שתרומת כליה היא מדת חסידות ואינה חובה, מותר לקבל עליה תמורה כספית.	אם האדם אינו הבעלים על גופו (אלא האלוהים) אינו יכול למכור איברים ממנו.	איסור הסתכנות
יש טוענים כי האיסור לקבל תמורה הוא רק במקרים שאיברים נכרתו מהגוף, אך במקרה שאיברים הוצאו בהסכמה לצורך השתלה - מותר.	האם מותר לאדם להכניס עצמו ל"ספק סכנה" כדי להציל את חברו מ"וודאי סכנה"?	איסור חובל בעצמו
כיום הסכנה בתרומת כליה היא קטנה ביותר, וההשתלות מן החי זוכות לאחוזי הצלחה מרשימים. לכן מותר לאדם לסכן את עצמו סיכון קטן כדי להציל חיים.	אדם חייב לקיים מצוות בחינם ולא בעבור תמורה כלשהי!!!	החיוב לעשות מצוות בחינם
בתרומת איברים אין קלקול או השחתה אלא עזרה ותועלת ולכן אינה נחשבת חבלה עצמית.	האם תרומת איבר מתורם חי אינה בגדר חבלה עצמית?	בעלות האדם על גופו